Att lägga ut en boj

Ännu en boj på plats.

Bojstenen svänger ut över färjans för och förvinner sakta ner i vattnet. När linan, som stenen hänger i, slackar gör vi loss linan och drar upp den på däck. Sedan är dags att slänga i den blå bojen. Väl i vattnet nickar den till och lägger sig tillrätta. Färjan backar tillbaka så att vi ser bojen. Ännu en boj ligger på plats, färdig att ta emot SXK:are.

Bojen är resultatet av nästan ett års arbete. Det är inte mycket av det som syns där bojen ligger och guppar. Det börjar med att finna en lämplig plats. Arbetet och kostnaden gör att man vill finna en plats där bojen kommer att utnyttjas. Vidare ska platsen erbjuda både sjö- och vindlä för de dominerande vindriktningarna. Inseglingen ska vara enkel även i mörker. Vidare bör isförhållandena vara sådana att bojen kan ligga kvar under vintern.

Nästa steg är att undersöka ägandeförhållanden så att man kan förhöra sig om att man får lägga ut en boj. Bojen får inte ligga i vägen för andra aktiviteter som fiske eller frekvent använda farleder. Här är lantmäteriets service ovärderlig. Det är nödvändigt att kontakta markägare och intressenter, ofta samfälligheter, och få deras medgivande. Denna kontakt är ofta givande och man får information om lokala förhållanden och tips om lämpliga platser för en boj.

Lodning sker med jolle med ekolod och GPS. Lodet, som har "fiskTV", ger information om bottenförhållanden mm.

Sedan måste platsen som sådan undersökas. Roslagskusten är bitvis grund och stenig och djupmätningarna i området 3 – 6 m är är allt annat än kompletta. Det kan finnas ”överraskningar” åt båda hållen. Hur är bottenförhållandena? Är djupet tillräckligt för att en båt ska kunna röra sig runt bojen utan risk för stenar och uppstickande hällar. Det krävs egna lodningar på platsen.

När man väl fått tillstånden från mark och vattenägare är det dags att kontakta kommun, länsstyrelse och andra myndigheter. Fågelskyddsområden, naturreservat, framtida exploateringsplaner och kablar är exempel på faktorer som måste beaktas. Om bojen ligger nära en farled så måste Transportstyrelsen och Sjöfartsverket kontaktas och vederbörliga tillstånds inhämtas. Normalt är det inga problem och bemötandet är positiva men det händer att man inte får tillstånd.

Med klartecken från alla håll är det dags att börja med bojen. För att minska behov av framtida underhåll så försöker vi undvika metall under vattenytan och därmed slippa korrosion och erosion. I stället används linor och polymerer. Med hjälp av flöten undviks att linorna släpar i botten.

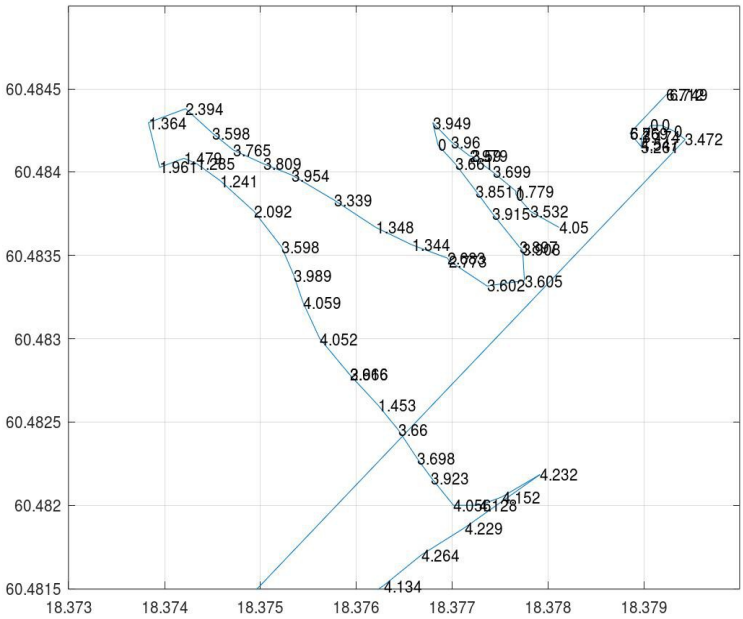

Kartläggning av bottenförhållandena inför utplacering av en boj

Sedan behövs en gjutform till bojstenen. Den tillverkas av formplywood som, sedan den försetts med armering, transporteras till cementfabriken och fylls. När betongen brunnit ska stenen transporteras till en plats där den kan hämtas upp inför utläggningen. Sedan ska bojen byggas. Även den helt i plast utom toppbeslaget för förtöjning som tillverkas av ett företag i Göteborg. Bojkula, flöten och linor införskaffas och kaus splitsas på.

Nästa problem är att hitta en entreprenör som kan hantera och lägga ut boj och bojsten. Antalet sådana som har utrustning för detta är begränsat och de är ofta anlitade för andra uppdrag.

Klart för utläggning. Slutet på en lång process.

När boj och sten är lastade ska de transporteras till den planerade platsen. Positionen bestäms med GPS:en varefter man backar undan med färjan och tittar på resultatet. Den återstående åtgärden är att rapportera den nya bojens läge till SXK bojförteckning.